

DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR

1984. JÚLIUS

ÁRA: 6,50 Ft

Kedves Gyerekek!

Tavasszal arra kértünk benneteket, hogy küldjétek el megunt játékaitokat hozzánk, a nicaraguai gyerekek részére. Örömmel láttam, hogy nem sajnáltatok megválni a játékaitoktól, és nemcsak régi, hanem szép, új játékokat is küldtetek. Heteken át mindennap becsöngetett hozzánk a postás bácsi; alig fért be az ajtón a sok csomaggal. De sohasem panaszkodott. Együtt örültünk, hogy ennyi figyelmes, jószívű gyerek van közöttetek.

5532 játék érkezett szerkesztőségünkbe, és mi boldogan továbbítottuk őket távoli barátainknak. Náluk most háború van, így nem könnyű felvidítani őket. Azt hiszem, nektek mégis sikerült; nemcsak a játékoknak örülnek, hanem annak is, hogy ilyen távol is vannak barátaik.

Az iskoláknak, óvodáknak, szocialista brigádoknak is köszönjük a gyűjtőmunkát! Különösen nagy gonddal, szeretettel állították össze a csomagot a következő közösségek:

a Könyvértékesítő Vállalat szocialista brigádjai,
a Palesztin Követség,
a Dunai Kőolajipari Vállalat Radnóti Miklós szocialista brigádja,
a pécsi Szabó István Úttörőház,
a Szatmári Sándor Úttörőcsapat 4-es rajszövetsége Jánoshalmáról,
a Szerb-horvát Tannyelvű Iskola Deszkről,
a Sütő János úti Óvoda 2. sz. nagycsoportja Miskolcról,
az Erdősor úti Gyakorló Iskola napközisei Nyíregyházáról,
a Bükkalja Mgtsz Zója szocialista brigádja,
a budapesti XIX. ker. Tanács Deák Ferenc úti lakásóvodája.

Májusi számunk rejtvényeinek helyes megfejtése:
Hova bújtak? című rejtvényünkben a mókust, a lepkét, a madarat, a hernyót, a sündisznót és a katicabogarat kellett megtalálnotok. Ezért a legügyesebb gyerekek hat levelet rajzoltak. *A nyuszik arca* szomorúságot, bosszúságot és vidámságot fejezett ki. Nagyon jól sikerültek a szomorú és a vidám bohócarcok! *Tudod*-e, *mit látsz a képeken?* — kérdeztük. Nem volt könnyű felismerni a szénégető boksát, sokan nem láttak még ilyet. A gúlába rakott fát beborítják földdel (elzárják a levegőtől), és meggyújtják. A fa nem ég el teljesen, mert nem jut levegőhöz, csak izzik és megfeketül. Az így nyert faszenet háztartási tüzelőanyagként használták. A Bükk hegységben ma is működnek még ilyen szénégetők. Az ott dolgoz emberek szívesen bemutatják tudományuk a kirándulóknak.

Aki a felsorolt feladatokból helyesen meg oldott és beküldött egyet, annak a neve b került a szerencsekerékbe. Íme a nyertesek

Bajkó Juli, Hatvan — *Barta Andrea*, Török bálint — *Boda Tünde*, Kajdacs — *Bonin Brigitt* *Kása Barna*, *Megyesi Renáta*, *Simon Gábor*, Bu dapest — *Csarmasz Helga*, Herend — *Cser netics Emese*, Bácsalmás — *Dénes Zoltá* Nagykanizsa — *Farkas Anett*, Szerep — *Góza Laci*, Pilis — *Horváth Tamás*, Somogyvár — *Juhász István*, Szombathely — *Kerékgyárt Helga*, Kazincbarcika — *Kovács László*, Salgó tarján — *Lévai Éva*, Szolnok.

Sok gyerek fordul meg a Budapesti Fényképész Szövetkezet Marx téri műtermében, a Mosoly Albumánál. Ott láttuk ezt a nagy mackót; a zsebéből kínálja lapunkat a gyerekeknek. Lehet, hogy aki benyúlhat a mackó zsebébe, szebben mosolyog a fényképeken?
Szeretettel ölel mindnyájotokat: Dörmögő Dömötör

MEGSÚGOM, hogy következő számunkból megtudhatjátok, hogyan tudnak fényképezni a bocsok.

MADÁR ESZTER rajzai

JÚLIUS

Milyen öröm kiránduláson, nagy melegben tiszta forrásvízre bukkanni! Víz nélkül nem élhetnek a növények, az állatok és az emberek sem. Talán nem is tudod, hogy a víz nemcsak italként jut a testünkbe. Víz van az ételben és a belélegzett levegőben is. Képzeld el: egy emberi test legalább öt fürdőkádnyi vizet dolgoz fel egy év alatt!

CSANÁDI IMRE

Locska

Fürge patak,
licsi-locs,
merre-hová
iramodsz?

Malomkereket
forgatok,
szomjú madárkát
itatok,
locsolok tikkadt
kerteket,
meztelen lurkót
fürdetek.

1
MELEG KOLBÁSZ

2

3

SZERGEJ

és a meleg kolbász

Nézd meg a képeket és találd ki, hogy mi történik! Szegény Szergej! Vajon hányszor vett másik kolbászt?

RIGÓ BÉLA ötlete alapján rajzolta: KÁSPÁRI ANDRÁS
A fényképeket GONDA JENŐ készítette

RÁDULY MÁRTA:

Az első kereset

Borika megállt a konyhaajtóban. Csak állt, és nem szólt semmit. Nagyanyó abbahagyta a varrást, és rácsodálkozott az unokájára az orrahegyére csúszott szemüveg mögül:

— Hát te? Nem játszol?

— Unatkozom —, szólalt meg Borika. — Nincs kedvem játszani... Valami mást szeretnék csinálni...

— Menj, nézd meg, van-e vizük a csirkéknek! — mondta nagyanyó. — Ha nincs a lábasukban víz, adjál nekik! Itt a csupor!

A baromfiudvar kerítéslécei között át lehetett látni a szomszéd kertbe. Ott fű volt, nagy fű; vetemény, gyümölcsfák, és ott volt Imre bácsi...

Borika hogy, hogy nem, elfeledkezett a csirkék vizesedényéről, és átkukucskált a kerítésen.

— Imre bácsi, én is itt vagyok! — kiabált át cérna hangján.

Imre bácsi fölegyenesedett a kapálásból, a kerítés felé nézett, és rámosolygott:

— Te vagy az, Borika? Mit csinálsz ott?

— Unatkozom... Nagyon unatkozom...

— Csakugyan? — hökkent meg Imre bácsi. — Hát az meg hogy lehet?

— Nem tudom! — vonta meg a vállát Borika. — Nem tudom, mit csináljak...

— Nem-e? — hagyta abba a kapálást Imre bácsi. — Gyere és segíts nekem! Mindjárt nem fogsz unatkozni...

— Segíthetek? Mit?

— Majd meglátod!

Imre bácsi áthajolt a kerítésen, fölkapta Borikát, aztán letette az ágyások közé.

— Nézd csak, látod ezt a sok gyomot a paradicsom, meg az uborka között? Ezeket fogod szépen, és kihúzod! Így, ni! Nyirkos a föld, könnyen kijönnek. Na, lássam, hogy csinálod!

STUIBER ZSUZSA rajzai

Borika bátortalanul fogta meg a kórót, gyermekláncfüvet, mindenféle gizgazt és húzta. Egyiket a másik után. Imre bácsi meg figyelte a szeme sarkából, nehogy a gazzal a veteményt is kihúzza.

A kislány megbátorodott. Ügyesen, egyre ügyesebben gyomlált. Mellette Imre bácsi kapálta a babot. Csendben dolgoztak, mint két komoly napszámos.

Borika egy idő után visszanézett az ágyásokra, amiket maguk mögött hagytak.

— Milyen szépek lettek! Nézze csak, Imre bácsi! Ezt mind én csináltam! Mind . . .

Imre bácsi ráhunyorított:

— Munka mindig akad, még ilyen tökmagnak is, mint amilyen te vagy! De most pihenjünk egyet! Elfáradt a derekam!

— Jól csináltam? — várta a dicséretet Borika.

— Há-át —, mosolygott Imre bácsi —, meglehet, hogy még nálam is jobban csináltad! — De most hunyd csak be a szemedet, és tartsd ide mind a két markodat!

Borika szótfogadott és kíváncsian várta, mi történik. Imre bácsi leszakított a közeli almafáról két gyönyörű szép, piros almát, és a kislány kezébe tette. Borika nevetve nyitotta ki a szemét:

— Az enyém?

— Bizony, a tiéd! — mondta Imre bácsi. — Ügyesen dolgoztál, megérdemled!

— Megyek, megmutatom nagyanyónak!

— Szaladj csak, és mondd meg neki, hogy nem ajándékba kaptad, hanem mert úgy dolgoztál, mint egy igazi munkásember!

Borika megölelte Imre bácsit, aztán magához szorította az almákat és szaladt, szaladt, mint egy kisnyúl. Most már a szabályos úton, a kiskapu felé, hogy megmutassa nagyanyónak az első keresetét... Útközben eszébe jutott ugyan, hogy a csirkék nem kaptak friss vizet, de aztán megnyugtatta magát: most, mindjárt, két bögrével is visz nekik!

Kertészverseny

A legújabb jelentkezőkkel együtt már 2200 gyerek vesz részt a versenyben.

Azok a magvak, amelyeket tanácsaink szerint a májusi fagyok után nyomban elvetettél, már kikeltek, a növények kilombosodtak és megjelentek rajtuk az első szép, sárga virágok. Ez azt jelenti, hogy hamarosan szedheted a gyümölcsöket is.

1. Mennyiségi versenycsoport.

Ha *sok* gyümölcsöt akarsz, szedd minél gyakrabban. Ha kétnaponként szeded, akkor a gyümölcs kb. akkora, mint egy ötforintos (3—4 cm. az átmérője). Az ilyen nagyságú gyümölcsből finom savanyúságot készíthet a család. Ugyanúgy lehet kovászolni vagy üvegben tartósítani, mint az uborkát. Ha háromnaponként szeded, valamivel nagyobb gyümölcsöt kapsz. Ez már szeletelhető; kirántva nagyon ízletes étel.

2. Nagyság szerinti versenycsoport.

Ha *nagy* gyümölcsöt szeretnél, még ritkábban, vagy csupán augusztus közepén szedd le. Ez már dísznek való; a szobában egész télen át eltarthatod.

Gyümölcséréskor tehát el kell döntened, hogy melyik csoportban indulsz a versenyen. Kérj meg egy felnőttet, hogy folyamatosan segítsen felmérni az eredményt, jegyezze fel egy lapra az összes gyümölcs darabszámát, vagy a legnagyobb gyümölcs nagyságát (átmérőjét), és írja alá a nevét! A lapon álljanak még a következők: a neved, életkorod, lakáscímed, a választott versenycsoport. Ha van rá mód, hogy a terméseddel együtt lefényképezzenek (lehet színeskép) tedd borítékba a képet és a lapot is! Augusztus 24-ig kell megérkeznie hozzánk. Címünk: Dörmögő Dömötör szerkesztősége, Budapest, Pf. 112, 1502. A verseny győzteseit 1984. decemberi számunkban mutatjuk be. Sok sikert, szerencsét kíván:

A SZERKESZTŐSÉG

Mátyás király és a juhász

(Magyar népmese)

Mátyás király sokfelé járkált az országban. Egyszer, amint ment a kocsival az úton, utolért egy juhászt. Fölvette a juhászt a kocsira, és beszélgetni kezdett vele. Közben, ahogy beszélgetnek, egy réthez érnek, ahol nád állott körülbelül félméteres vízben. Azt mondja a juhász:

— Jaj, be szép nád!

Ráfeleli Mátyás:

Még szebb volna, ha esne az eső.

— Minek erre, uram, eső, hiszen vízben van!

Mátyás király nem szólt semmit. Eljutottak egy kunyhóhoz, a juhász kunyhójához. Azt mondja Mátyás király a juhásznak, hogy vágjon le egy jó bárányt, és csináljon egy jó gulyást. Mikor készen volt a gulyás, azt mondja Mátyás:

— Eredj, hozzál egy vödör vizet!

Elment a juhász a kútra, hozott egy veder vizet. Mielőtt enni kezdenének, azt mondja a juhásznak Mátyás:

— Tedd a lábadat a vizes vödörbe!

Beletette a juhász a lábát a vödörbe, s nekikezdtek enni. Mikor Mátyás úgy félig-meddig jóllakott, mondja a juhásznak, hogy adja oda a vizeskorsót. Egy jót ivott a korsóból. Azt mondja a juhász:

— Add ide nekem is!

— Minek? — kérdi Mátyás. — Neked vízben van a lábad! Látod, úgy van a nád is, hiába van félméteres vízben, fölül csak kívánja a vizet, mint a sós étel.

TANDORI DEZSŐ:

A csillaghomlokú veréb

*Él velünk egy kis veréb
már hetedik éve;
neve Szpéró, szeme szép,
csip-csup a beszéde.
Szelíd, kedves, víg madár,
kezünkre csak idejár,
vállunkra is odaszáll,
érdeklődve néz le.*

*Míg ezt írom, ott hasal
a bal tenyeremben!
Nem leszek kész túl hamar.
De csak melegedjen
zitty-zutty fürdése után,
vizes a toll a hasán,
s a bölcs verébkoponyán,
ahol — ne feledjem! — :*

*fehér csillag nőtt idén,
egy kicsiny fehérség!
Ilyet se hallottam én!
A jeles verébkét
bárhogy nézzük, csillaga
megvan, úgy, mint ő maga!
Hipp-hopp, elszáll most, nosza —
itt végzem meséjét.*

RÁKOSY ANIKÓ rajza

Végre itt a hét vége!

Ez volt a címe rajzpályázatunknak, amelyet a Dörmögő 1984. márciusi számában hirdettünk. Úgy látszik, tetszett a feladat, mert felhívásunk nyomán 2503 rajz érkezett a szerkesztőségbe. Vidám, mulatságos rajzokat küldtetek, amelyekből kiderült, hogy milyen sok családban töltik gyerekek és felnőttek közös szórakozással: játékkal, sportolással szabad levegőn a hét végét. A hétköznapokon megosztják egymás között a bevásárlás, főzés, takarítás gondját, így az ünnepeken még nagyobb örömet szerez a közös pihenés.

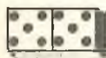

A szép rajzok között olyan is akadt, amelyikből szomorúság áradt: egyedül ült egy nagy szobában, egy kis gyerek. Senki sem ért rá, játszani vele. Reméljük, hogy a szomorkodók azóta megvigasztalódtak, társakra találtak, és hogy a rajzuk jutalmaként érkező játékkal szívesen játszanak majd!

Az első díjat, a nagy rollert *RIGLER DÁVID* 5 és fél éves kisfiú nyerte Bátaszékről. Bemutatjuk rajzát.

A rajzpályázat itt következő többi nyertesének és részvevőjének is sok örömet, vidám nyarat kíván a *DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR SZERKESZTŐSÉGE* és az *ORSZÁGOS EGÉSZSÉGNEVELÉSI INTÉZET*

VARRÓ CSILLA, 5 éves, Tihany (roller)
KISVÁRDAI ÁGNES, 5 éves, Miskolc (roller)
BOROS LILI, 4 és fél éves, Budapest (háromkerekű kerékpár)
HACK MÓNIKA, 6 éves, Gyula (karika)
VARGA NOÉMI, 6 éves, Zalakomár (karika)
BINNYEI JUDIT, 7 éves, Kompolt (karika)
PETIK LINDA, 3 és fél éves, Dunaújváros (talicska)
PÉNZES TÜNDE, 3 és fél éves, Pécel (talicska)
KOCZKA MÓNIKA, 4 és fél éves, Kecskemét (talicska)
VÁGNER ENIKŐ, 6 éves, Hortobágy (karika)
TÓTH ADRIÁN, 5 éves, Izsák (talicska)
HORVÁTH EDIT, 6 éves, Zalakomár (karika)
MOLNÁR ORSOLYA, 6 és fél éves, Budapest (ugrókötél)
MATUSZ MELINDA, 6 éves, Dunaújváros (ugrókötél)
SZILÁGYI RITA, 8 éves, Szeged (ugrókötél)
STIPKOVITS NOÉMI, 8 éves, Budapest (ugrókötél)
NAGY KRISZTINA, 8 éves, Mosonmagyaróvár (ugrókötél)
KARSAI ORSOLYA, 7 éves, Vác (ugrókötél)
LENKEFI ZOLTÁN, 7 éves, Békéscsaba (ugrókötél)
EIGNER DÓRA, 5 és fél éves, Paks (ugrókötél)
OBULÁNYI ÁGI, 5 éves, Miskolc (ugrókötél)
KRICSIK DIÁNA, 6 éves, Vác (ugrókötél)
SALLAI DÓRA, 5 éves, Szendrő (talicska)
TÁBI KRISZTINA, 5 és fél éves, Budapest (roller)
BOGNÁR VIKTOR, 8 éves, Budapest (bűvös kocka)
A Fóti Gyermekváros 4-es óvodásai (Gabi építő)
14. sz Óvoda, Veszprém (Gabi építő)
Óvoda és Nevelőotthon, Sáta (Gabi építő)
Nevelőotthon és Ált Isk 2. osztálya, Alsózsolca (Gabi építő)
Dombóvári Szőlőhegyi Óvoda (Gabi építő)

MADÁR ESZTER *rajzai*

Színezd ki a köröket pirosra, a háromszögeket kékre, a négyzeteket zöldre! Melyik formából van a legtöbb? Rajzold le Dörmögő Dömötörnek!

Mondóka

Kerekecske, gombocska,
Volt egy kicsi dombocska,
Dombon állt egy házikó,
Házikóban ládikó,
Ládikón egy kerek tálca,
A tálcán meg öt pogácsa.
Arra járt az egérke,
Mind megette ebédre!

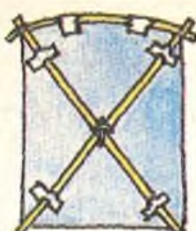
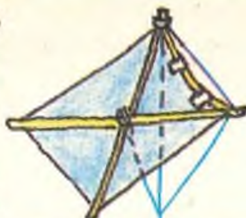
(GÁGYOR JÓZSEF gyűjtése a csehszlovákiai galántai járásból)

Tudod-e, mire való ez a tárgy?

EGYSZERŰEN ELKÉSZÍTHETŐ SÁRKÁNY

1.) Helyezz egymásra a két hurkapálcikát X alakban, és kösd össze őket cérnával a keresztezésnél! Ezután köss erős zsineget egy újabb, rövidebb hurkapálca mindkét végére, húzd meg úgy, hogy a pálca meggörbüljön egy kissé, akár az íj! Így, hajlítva erősítsd a másik két pálcához, képünk szerint! Ezzel elkészült a sárkány váza.

2.) Szabj a váznak megfelelő nagyságú, téglalap alakú könnyű papírt, fess rá mulatságos arcot, aztán ragaszd a vázra cellux szalaggal!

3.) Vágj három egyenlő hosszúságú, erős zsineget! Egyet köss a váz közepére, a keresztezéshez, egyet-egyet pedig köss a pálcák felső végeihez! Fogd össze a három szálat, hurkold egybe a végüket, és köss a hurokba feleresztőzsinórt!

MELYIK KIÉ?

Színezd ki a sárkányokat! Mindegyik olyan színű legyen, mint amilyen a hozzá tartozó (a zsinegét tartó) gyerek ruhája!

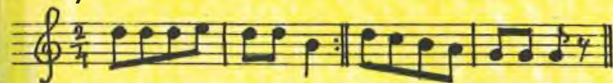

Búzavirág koszorú . . .

Nem is olyan régen még voltak olyan falvak, amelyekben az aratás utolsó napján aratókoszorút készítettek; így örültek a jól végzett munkának.

A búzakalászokból font koszorút színes szalagokkal díszítették fel. A falu apraja-nagyja ünneplőbe öltözött, és énekszóval vonult végig a falun, egészen az aratógazda házáig. A gazda átvette a koszorút, és megőrizte a következő évig. Tavasszal kimorzsolták a koszorúból a búzaszemeket, és a vetni való búzába keverték, hogy bőséges legyen az új termés.

Ilyenkor játszották 4—5 éves gyerekek a következő játékot. Kicsi búzavirág koszorút kötöttek (más virágból is lehetett), aztán kiválasztottak egy kislányt, fejére tették a koszorút, és bekötötték a szemét. A többiek kört fogtak, elindultak körbe; középen guggolt a koszorús kislány. A következő dalt énekelték:

Búzavirág koszorú
Ma senki sem szomorú
Találd ki a nevemet
Elfoglalom helyedet

Amikor azt énekelték: *találd ki a nevemet*, a kislány felállt a kör közepén, és megpróbált megfogni valakit. A többiek menekültek. Ha sikerült megfognia egy gyereket, helyet cseréltek, ha nem, ismét a kör közepére guggolt.

GAZDA KLÁRA gyűjtése

SZÁVAY EDIT rajza

ÁTÁNYI LÁSZLÓ:

Zsoci és a szitakötő

Alkonyattájt Zsoci kint ült az Ikva-parton. Míg a patak folyását figyelte, megcsípte őt egy szúnyog. Hiába kapott utána, elillant. Vagyis, csak illant volna, mert ebben a pillanatban kecsesen odaröppent egy szitakötő, megragadta lábával a szúnyogot, és jóízűen megette.

— De ügyes vagy! — tapsikolt Zsoci. — Jó lenne, ha éjszakánként az ágyamnál őrködnél, és megvédenél a szúnyogoktól!

A szitakötő ott lengedezett Zsoci előtt, mintha a szavaira figyelne, és egyszercsak, emberi hangon szólalt meg:

— Szívesen elmegyünk hozzád szúnyog-vacsorára — mondta. — Kígyópásztor a nevem, a szitakötők kapitánya vagyok. Amint felgyújtjátok este a villanyt, és a lámpák köré gyűlnek a szúnyogok, mi is ott leszünk!

Zsoci még a testvérének sem mondta el a beszélgetést, de nagyon várta, hogy besötétedjen. Az *Esti mesénél* még nem kellett villanyt gyújtaniuk. Hanem, amint befejeződtek *Pom-Pom kalandjai*, és kiléptek az étkező ajtaján, figyelmesek lettek egy különleges felhőre, amely a szemük előtt lebegett. A szitakötők voltak, Kígyópásztor kapitánnyal az élen.

— Gyertek, gyertek — hívogatta őket a szobába Zsoci —, itt van a terített asztal!

Látni kellett volna, azt a lakmározást! A szitakötők pillanatok alatt kiirtottak minden legyet, szúnyogot a szobában. Azontúl minden este megjelent Kígyópásztor kapitány vezényletével a szitakötő sereg, és őrizte a gyerekek álmát.

Történt egyszer, hogy egy furcsa alakú gépkocsi hajtott be az üdülőbe. Nagy tartály volt rajta, cső vezetett ki belőle.

— Miért jöttek ide, bácsi? — kérdezte Zsoci a gépkocsivezetőt.

— Kiirtjuk a szúnyogokat!

— És a szitakötőkkel mi lesz?

— Azokat is kiirtjuk, cseppet se félj!

Dehogyisnem félt! Most ijedt csak meg Zsoci igazán. Szaladt le az Ikva-partra, és torkaszakadtából kiáltotta:

— Kígyópásztor! Kígyópásztor! Merre vagytok?! Nagy baj van!

Összesereglettek a szitakötők Zsociék szobájában, és megültek szépen a szekrény szélén.

— Innen addig nem mozdultok — mondta Zsoci —, míg a permetezőszer el nem veszíti a hatását!

Ültek is szépen a szobában vagy két napig. Akkor újra kiröppentek az Ikva-partra, de hamarosan visszatértek.

— Sehol semmi ennivaló! — mondta Kígyópásztor. — El kell mennünk a lövői erdőbe. De ha szükség lesz ránk, hívjatok, ismét visszatérünk!

SOMORJAI ÉVA *rajzai*

ADAMECZ KÁLMÁN:

Álom

Tegnap volt egy álmom,
Álmomban azt látom,
Fenn ülök egy ágon,
Alattam egy várrom,
Állat harminchárom:
csókos csőrű csóka,
hasasodó fóka,
nyafka kis nyulacska,
nyelvét nyújtó macska,
sebes szárnyú fecske,
kopaszodó kecske,
megfogtam a farkát,
lendítette lábát,
úgy megrúgott engem,
menten felébredtem.

Az Eső

Hol volt, hol nem volt, akkor történt mindez, amikor már hosszú ideje nem esett az eső; hetek óta tartott a szárazság.

Fogta magát egy parasztember, elment az Esőhöz és illendően meghívta: — Pecsenyét, kalácsot sütöttünk — mondta —, légy a vendégünk!

Ilyen kedves meghívást nem utasíthatott vissza az Eső. Követte az embert a házába.

A parasztasszony, a gyerekek, mind nagy örömmel fogadták a vendéget. Az Eső jól érezte magát.

— Nahát! Milyen kedvesek hozzám, hogy szeretnek! Legalább egy hónapig ittmaradok! — határozta el.

Ahogy elhatározta, úgy is tett. Csakhogy a parasztasszony már néhány nap múltán panaszkodni kezdett: — Jaj, hol szárítsam meg a mosott ruhát!

A gazdának is gondjai támadtak: — Elázik a termés, áll a víz a földeken! Bárcsak elmenne már az Eső!

Az Eső azonban nem törődött semmivel. Jól érezte magát az embereknél és talán sohasem hagyja ott őket, ha egy napon meg nem érkezik a Szél. Ezt súgta az Eső fülébe: — Szégyelld magadat! Enynyi ideje terpeszkedsz itt és visszaélsz a háziak vendégszeretetével! Csomagolj és indulj utadra! De térj vissza időnként, és meglásd, mindnyájan örömmel fogadnak.

Azzal üstökön ragadta az Esőt, és kilódította a házból.

Lett népmese Fordította: KUN MAGDA

KOLTAI ÉVA rajza

Állatkerti séták

Ismét sétára hívunk a budapesti állatkertbe. Követjük azokat a gyerekeket akik júniusban már jártak ott, és résztvettek játékunkban. Ők a madarakat látogatták meg és kiválasztották a *legnagyobb* madarat. Ez a strucc. Eláruljuk, hogy a helyes választ adó gyerekek között tíz jutalmat sorsolunk ki. A nyertesek nevét megtaláljátok szeptemberi számunkban.

A strucc

Túl a tengeren, Afrika sztyeppéin (pusztáin) szabadon él. Figyeld meg hatalmas, erőteljes lábát! Két ujj van rajta, azon két nagy karom; igen veszedelmes fegyver. Olyan nagyot rúg vele, mint a ló! Futni is kitűnően tud. Óránként 50 km-t is megtesz, egy lépése pedig a 4 métert is eléri. De repülni egyáltalán nem tud. Régen futóversenyeket is rendeztek struccokkal.

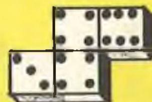
A tojó, a struccmama 8—20 db fehér tojást rak, amelyet közösen költ ki a struccpapával. Minden tojás akkora, mint egy kisgyerek feje. Ezekből a vastag, kemény héjú tojásokból kelnek ki a hosszú nyakú, hosszú lábú, strucccsibék. Testük akkora csupán, mint egy-egy kislabda. Előfordult, hogy az oroszlánkölykök Afrikában struccfészekre bukkantak, s játszani kezdtek a tojásokkal. Többméteres körzetben szétszórták őket. Amikor struccmama észrevette, hogy mi történt, elzavarta az oroszlánkölyköket, szépen visszagörgette a tojásokat a helyükre és kikeltette őket. Semmi bajuk sem történt!

Vágd le ezt a szelvényt, az ollóval jelzett vonalon! Vidd el magaddal a budapesti állatkertbe, és mutasd fel a kapunál! Nem kell belépőjegyet venned, besétálhatsz vele, sőt, bekapcsolódhatsz következő játékunkba is.

Képünkön az állatkert egyik részének térképét látod. Az a feladatod, hogy a térkép segítségével megkeresd az állatkert *legmagasabb* állatát! A túloldalon három magas állat képét látod segítségképpen. Közülük válassz! Rajzold az óvodai jeledet ahhoz a képhez, amelyik a *legmagasabb* állatot ábrázolja. Ezután írd a szelvényre a nevedet, a lakáscímedet és a korodat! (Ez azért szükséges, mert a helyes választ adó gyerekek között jutalmakat sorsolunk ki.) A szelvényt útban hazafelé dobd az állatkert kijáratánál

abba a ládába, amelyen Dörmögő képét látod! Tíz jutalmat sorsolunk ki.

Augusztusi számunkból megtudhatod, helyes volt-e a válaszod.

Jó szórakozást!

Név: ______________________

Lakáscím: ______________________

Életkor: ______________________

Kezdetben struccmama vezetgeti, tanítgatja a csibéket, de egy-kettőre önállósítják magukat.

Mondják, hogy ha a struccot kellemetlenség éri, a homokba dugja a fejét. Ez bizony félreértés. Abból adódik, hogy a strucc hosszú, vékony nyaka és kicsi feje alig látszik a vibráló, meleg afrikai levegőben, mert beleolvad a környezetébe. Gyakran közvetlen közelről sem venni észre a madarat, mert fejével táplálékot keres a földön.

A LEGTÜSKÉSEBB TESTŰ ÁLLAT: A SÜN.

Furcsa külsejű kis állat. Sokan sündisznónak is nevezik — helytelenül —, mert fejformája, hosszú orra hasonlóvá teszi a házi disznóhoz. Persze „sünike" még felnőtt korában is alig nagyobb egy kiscicánál.

Egész testét 2—3 cm hosszú, tűhegyes tüskék borítják. Ennek a pici állatnak a testén 16 ezernél is több tüske van. A tüske ugyan nem igazi fegyver, mert nem harcol vele, de a támadóktól teljes biztonsággal védi.

A sün lassan, döcögve közlekedik, s ha valami megijeszti, soha nem fut el, hanem csak összegömbölyödik; így a tüskék minden irányban szétmerednek. Mintha egy tűpárnában fordítva állnának a tűk.

Október végén, november elején „elvackolnak" a sünök: mélyedéseket vájnak a földbe. Ezekben alusszák téli álmukat, összegömbölyödve áprilisig.

A süngyerekek május végén születnek, általában heten, nyolcan, és az anyjuk neveli őket.

KOLTAI ÉVA *rajzai*

GYÁRFÁS ENDRE:

DÖRMÖGŐÉK BÁBSZÍNHÁZA

Aki fürdik, aki játszik
— ráadásul jó sokat —,
délutánra elfárad, mint
ki naphosszat mosogat.
A Borz, a Nyest és a Róka
s persze Marci, Berci, Borka,
tölgyfa árnyán pihen éppen.
Látják Anyót: a kezében
uzsonnával teli tálca.
Így köszön a társaságra:
— Jó pihenést, gyerekek!
Jó étvággyal egyetek!
Itt a vajas kenyér s finom
zöldpaprika, paradicsom.

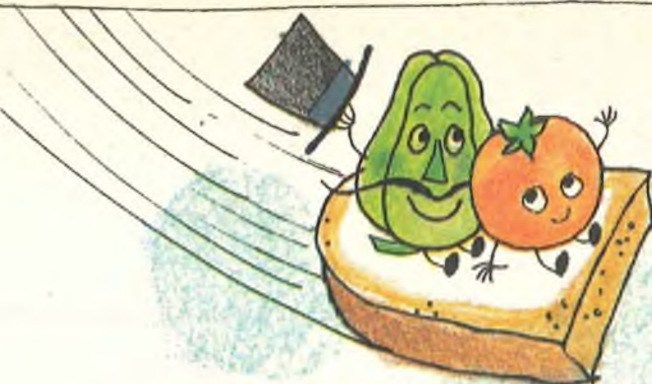
F. GYŐRFFY ANNA rajzai

Így szól Bori: — Mielőtt még
kezdenénk az uzsonnát,
bábszínházat játszom nektek.
Az lesz ám a mulatság!
— Honnan szerzel bábot, Bori?
— kérdik. — Máris szereztem én!
„Hősöm" ez a zöldpaprika:
borzasztóan erős legény.
„Hősnőm" is van: ez a piros
paradicsom. Ugye, csinos?

Ezt az oldalt te színezd ki!

Hallgassátok, mit mond a „hős":
„Húsos vagyok, eres, erős.
Gyere velem, paradicsom!
Elviszlek a tutajomon."
„Védj meg!" szól a piros pufók,
„Mert már csipkednek a rigók.
Hogyha megvédsz, semmi baj,
úszhat velünk a tutaj."
„Itt a tutaj."
„Sárgásfehér?
De hisz ez a vajas kenyér!"
„Ráülünk és meglátod:
bejárjuk a világot."

Bólogat a nézősereg.
— Ötletes volt! Pompás! Remek!
Marci szól: — Hopp! Még egy ötlet:
együk meg a szereplőket!

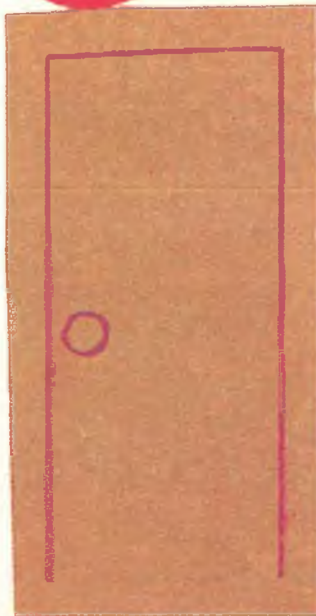
OSVÁT ERZSÉBET:

Évi és a pettyes labda

Évinek van egy kicsiny szobája. A szobában rácsos ágya, a falon játékpolca, a sarokban szekrénye.

A rácsos ágyban alszik Évi.

A szekrényben alusznak Évi ruhái.

A játékpolcon lakik Mézes, a barna, borzas mackó, Hau és Vau, a két pici kutya. Az egyik fehér. Ő a Hau. A másik fekete. Ő a Vau. Hau és Vau testvérek.

Van egy új pettyes labdája is Évinek. Most éppen a szekrény tetején kucorog. Évi vele szeretne játszani. De a szekrény nagyon magas, Évi lábujjhegyre áll, ágaskodik, de csak nem éri el a labdát.

A labda is szeretne Évivel játszani, de nem tud lemenni egyedül.

Kéri Évi a szekrényt:

— Add ide a labdát!

A szekrénynek nincs füle, nem hallja, mit mond Évi.

Berepül egy napsugár az ablakon.

Kéri Évi a napsugarat:

— Gurítsd le a labdámat!

A napsugár próbálja legurítani a

labdát, de csak simogatni tudja.

Berepül egy szép piros pillangó.

Kéri Évi a pillangót:

— Röpítsd le a labdámat!

A pillangó röpdös ide, röpdös oda, röpdös erre, röpdös arra, jobbra-balra, de gyenge a kis pillangó, nem bírja leröpíteni a labdát.

Befut egy fürge szellő az ablakon.

Kéri Évi a szellőt:

— Fújd le a labdámat!

Próbálja, próbálja lefújni a szellő a labdát, de csak a pici pillangót tudja hintáztatni rajta erre-arra, ide-oda, előre-hátra.

Kirepül a pillangó.

Kirepül a napsugár.

Kirepül a szellő is.

Évi áll, csak áll a szoba közepén, és néz, néz fel a labdára.

A labda meg ül, csak ül a szekrény tetején és néz, néz le Évire.

A pettyek olyan szomorúak rajta.

Mézes, Hau és Vau meg se mukkan a játékpolcon. Búsulnak, mert nem tudnak segíteni sem Évinek, sem a pettyes labdának.

Évi pityeregni kezd. Először csendben, aztán hangosan:

— Brü-hü-hü!

Nyílik az ajtó.

Belép Évi apukája.

Évi eléje szalad. Már mosolygós, mint egy fényes, ropogós kis cipó.

— Apu, apukám, vedd le a labdámat! — kéri Évi az édesapját.

— Nem veszem én le, vedd le te magad! — mondja édesapa nevetve; hipp-hopp, felkapja Évit és a vállára ülteti.

Nicsak, milyen nagy lett Évi, akárcsak a szekrény! Nosza le is kapja róla a labdáját, és egy-kettőre újra a földön terem vele.

— Brumma, brumma — örül Mézes, a borzas bocs.

— Hau-vau! — csaholnak a kutyusok.

— Aha —, kacag Évi —, ti is szeretnétek játszani, ugye?

Már veszi is le Évi a játékpolcról először Mézest, aztán Haut és Vaut.

Jókedvűen gurigáznak a labdával a nagy, zöld szőnyegen.

A labda is vidám, újra nevetnek rajta a pettyek.

EMLÉKEZTETŐ

szülőknek, nagyszülőknek

Folyóiratunk oldalszámozásának alapszíne (a dominóké) mindig azt mutatja, hogy milyen korú gyermekeknek ajánljuk írásainkat.

- Piros alapszín: 3—4 éveseknek;
- kék alapszín: 5—6 éveseknek;
- sárga alapszín: első osztályosoknak;
- fehér alap: mindenkinek.

A szerkesztőség belső munkatársai:
Kun Magda olvasószerkesztő,
Kovács Endre képszerkesztő,
Madár Eszter levelező.

XXVIII. ÉVF. 7. SZÁM

Dörmögő Dömötör, a Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja.
Megjelenik havonta. Főszerkesztő: Záhonyi Ede. Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó V. Felelős kiadó: dr. Petrus György. Szerkesztőség: Budapest XI., Orlay u. 4. Levélcím: Dörmögő Dömötör szerkesztősége, Budapest, Pf. 112, 1502 Telefon: 668-457 Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay u. 16. 1374 Telefon: 116-660.
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KH-215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj negyedévre 19,50, félévre 39,—, egész évre 78,— Ft.
84.0531 — Kossuth Nyomda, Budapest. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató.
A beküldött kéziratokat nem őrizzük meg, és nem küldjük vissza.

Index: 25.193
HU-ISSN 0230—1032

A majomkirály

–Én vagyok a királyotok,
Mától fogva szót fogadtok!

–Te őrzöl és legyezel,
Te a bolondom leszel!

–Királyomra szállt egy légy!
Na de légy, te el nem mégy!

–Nézzetek rá a királyra,
Kezd nőni a koronája!

EZ A MELLÉKLET, EMELD KI A LAPBÓL!

Vágd körül a csigát a vastag vonal mentén, azután vágj hasítékot az U alakú vonalon! Csavard fel a házat, aztán engedd el! (A csíkos fele legyen kívül!) Végül hajtsd fel a szarvakat!

A csiga készítéséhez hasonlóan, vágd körül mindhárom állat körvonalát! Ezután vágj hasítékot a fülek és a farkak mentén! A tigris feje körül a *vastag* vonalon is vágj nyílást! Vigyázz, *csak a vastag vonalak mentén vágj,* mert egy-egy ponton minden testrész — a tigrisnek például a feje búbja — rögzítve marad! A pöttyözött részeket hajlítsd hátra, és ragaszd a hátoldalra a pöttyözött téglalapokra, képünk szerint! Mindig az azonos színű téglalapokat ragaszd egymásra! *M. E.*

